

TÄSTÄ ON KYSE

Ei maatuva
kaatopaikalle

- Vuoden 2016 kaatopaikka-asetus on annettu kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi.
- Kun orgaaninen jäte maatu kaatopaikalla, se aiheuttaa metaanipäästöjä
- Orgaanisella jätteellä tarkoitetaan biohajoavaa jätettä ja muovia.
- Jätteen polttamisestakin vapautuu hiilidioksidipäästöjä, mutta ilmastonmuutosvaikutus on vähäisempi kuin kaatopaikalla, koska jätteenpoltolla saa tuotettua sähköä ja lämpöä.
- Kun jätteestä saa tuotettua polttamalla energiaa, sitä ei tarvitse tuottaa kivihiilestä tai turpeesta, joilla on korkeat päästökertoimet.

KIERRÄTYSTÄ LISÄÄ

- Jätteitä ei haluta polttaa liikaa, vaan ensisijaisesti keskitytään kierrätyksen edistämiseen.
- Jätelaitokset toivovat enenevässä määrin, että ihmiset lajittelevat biojätteen erilleen sekajätteestä. Pientalollisilta toivotaan kompostointia.
- Tavoitteena on, että vuonna 2016 jätteestä pitää kierrättää 50 prosenttia.
- Jatkossa kaatopaikoille saa edelleen viedä maatumattomia jätteitä, kuten lasia ja metalleja. Niitä tosin halutaan kerätä talteen kierrätystä ja myyntiä varten.
- Muovikin halutaan jatkossa uusiokäyttöön. Muovin erilliskeräystä aletaan tehdä vuonna 2016.

RAKENNETAAN JA
VÄHENNETÄÄN

6

- Jätteenpolttolaitoksia rakennetaan tällä hetkellä Turkuun ja Tampereelle. Laitoksia on nyt käytössä kuusi, ja vuoteen 2020 mennessä niitä on rakennettu noin kymmenen.

40

- Kuntien jätelaitoksilla on käytössään noin 40 kaatopaikkaa. Kaatopaikkojen määrän ennustetaan vähenevän merkittävästi.

TOINEN ASETUS

- Pakkaus- ja pakkausjäte-asetus annettiin tänä kesänä. Vuonna 2016 aletaan kerätä valtakunnallisesti pakkausjätettä, eli kartonkia, metalleja, lasia ja uutuutena myös muovia erillis-keräyksellä.
- Kunta määrittelee, mitä jätettä halutaan kerätä erikseen.

Lähde: Suomen ympäristökeskuksen tutkija Katja Moliis ja Pirkanmaan jätehuollon neuvoja Päivi Koro.

LUE AIHEESTA LISÄÄ

http://www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Jatteen/Valtioneuvoston_asetus_rajoittaa_organii

Jäte saa happensa hakkeesta

- Kotitalousjätteiden kompostoinnissa tärkeintä on happi, lämpö ja riittävä kuivuus.
- Kun uusi kaatopaikka-asetus tulee voimaan 2016, kaatopaikalle ei saa enää päätyä orgaanista jätettä.

ANNIKA NUOTTO TEKSTI // TOMI VUOKOLA KUVAT

- Kaatopaikka-asetus uudistuu puolentoista vuoden päästä. Silloin kuntien jätehuoltoyhtiön on keksittävä ratkaisunsa jätteiden lainmukaiselle käsittelylle.

Tällä hetkellä joillakin alueilla on jo annettu määräyksiä siitä, että pientalojen biojätteet pitää kompostoida itse tai liittää biojätteen keräykseen. Biolanin puutarhaneuvoja Riikka Kerttula uskoo, että lain tultua voimaan kompostointivaatimukset tulevat laajemmin voimaan.

Siispä jokaisen pihanomistajan tulisi tietää, kuinka kompostoidaan oikeaoppisesti.

KOTITALOUSJÄTEKOMPOSTOREITA myydään valmiina kahdenlaisena versiona. On lämpöeristettyjä ja eristämättömiä kompostoreita. Eristämätön kompostori sopii esimerkiksi kesämökille, jossa vieteen vain osa vuodesta.

Jos on kätevä käsistään, kompostorin voi rakentaa myös itse. Sen on oltava tarpeeksi tiivis, jotta kompostin sisälle ei pääse haittaeläimiä, kuten jyrsijöitä. Kompostorissa pitää olla myös ilma-aukot, sillä komposti tarvitsee toimiakseen ilmaa ja hapetta.

KOMPOSTUJÄTTEEN on oltava myös riittävän kuivaa. Sen takia on tärkeää käyttää kosteutta tasaavaa ja ilmataskuja kompostiin muodostavaa seosainetta, kuiviketta.

Hyvä seosaine koostuu karkeasta puunkuorirouheesta tai hakkeesta, johon on sekoitettu noin puolet hapanta turvetta, neuvo Kerttula.

Turpe imee itseensä kosteutta ja tasaa siten kosteuseroja. Hake taas pitää kompostin ilmapana.

Kaupasta saa ostettua valmiita haketta, mutta pihansa oksia kannattaa hyödyntää, jos omistaa hakettimen tai oksasilppurin.

Kuiviketta laitetaan joka kerta biojätteen perään, noin kolmasosan verran biojätteen määrästä. Jos kompostissa on pelkkää märkää biojätettä, se mätänee eikä suinkaan maadu, kertoo Pirkanmaan jätehuollon neuvoja Päivi Koro.

Yleensä on käytetty liian vähän seosainetta, jos kompostori alkaa haista, eikä toimi kunnolla.

MYÖS LÄMPÖERISTETYT kompostorit saattavat jäätyä talvella. Se ei haittaa, jos komposti vain on tarpeeksi iso.

Riikka Kerttula vinkkaa, että talvella kompostoria voi yrittää herätellä esimerkiksi lämpimällä vedellä täytetyillä pulloilla, joita voi tunkea jätteen sekaan.

Kompostori alkaa yleensä itsestään toimia ilmojen keväällä lämmettyä. Kompostiherätteellä voi yrittää auttaa käynnistymistä.

LÄMPÖKOMPOSTORISSA jäte kompostoituu noin kuudessa tai seitsemässä viikossa. Saatava jäte on katekompostia.

Sitä voi käyttää kasvualustan pinnalle muttei sekoittaa siihen, sillä katteessa voi olla jäljellä kasvien kasvua haittaavia aineita.

Jos katteesta haluaa multaa, sitä on jälkikompostoitava vielä vuoden verran.

Katteen voi laittaa puutarhajätteiden sekaan kompostoitumaan tai sitten antaa katteen muuttua itsestään mullaksi sadevesiltä peitettyinä.

TALOUSJÄTEKOMPOSTIIN saa heittää kaikkea, mikä maatu.

Tupakantumpit eivät maadu, ja tuhka nostaa kompostin pH-arvoja. Maatuvat vaipat eivät myöskään maadu kotikompostissa.

Myös lautasliinoja ja talouspaperia voi heittää kompostiin. Lemmikkien jätösten hävittämisohjeet vaihtelevat kunnittain.

Seosaine tasoittaa talousjätteen kosteutta ja tuo ilmavuutta kompostiin.

Lämpökompostorissa jäte kompostoituu noin kuudessa tai seitsemässä viikossa.

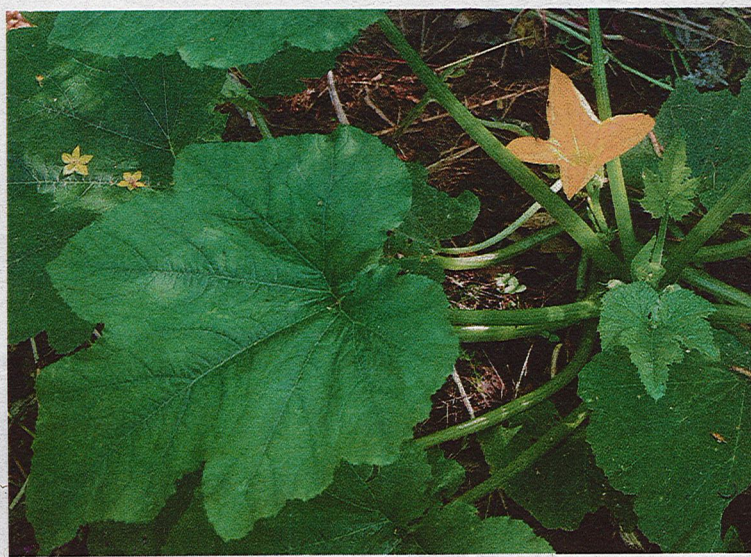

ANNA-RIINA Ahonen kaivaa tynnyristä kourallisen valmiita kompostikuiviketta.

KOTITALOUSJÄTEKOMPOSTORIN tyhjennysluukkuun kurkkaamalla näkee, että jätteen kompostoituminen on vielä kesken.

AHOSILLA on yhteensä neljä puutarhakompostia. Yhden kompostin keskeltä kasvaa kurpitsa.

UMPINAISEEN puutarhakompostoriin Ahonen heittää kotitalousjätteen jälkikompostoitumaan noin vuodeksi. Pissa tuo ravinteikkautta puutarhakompostiin, jossa on niukasti typpeä.

Pissalla puhtia kompostille

Ahosen perheen biojätekomposti täyttyy päivässä parin litran verran.

Annika Nuotto

Yli sata erilaista kasvia kukoistaa reilun tuhannen neliömetrin kokoisella pihalla. Täällä asuu valkeakoskelainen **Anna-Riina Ahonen** perheineen. Pihan perällä on enenapuun ja neljän puutarhakompostin vieressä.

–Puutarhajätettä tulee niin paljon, ettemme pärjaisi vähemmällä määrällä.

Muutaman askeleen päässä seisoo talousjätekompostori. Ahonen aukaisee tyhjennysluukun. Jäte pohjalla ei ole vielä valmista. Sen seassa näkyy makkarakuori.

Haju on melkoisen ellottava.

–Pitäisi käyttää enemmän kuiviketta. Sitä ei joka kerta tule laitettua.

Ahosten perheessä biojätekompostori tyhjennetään neljä kertaa vuodessa. Se riittää, vaikka biojätettä muodostuu päivässä kaksi litraa. Kompostori pysyy toiminnassa herätteellä ja kuivikkeella.

–Herätettä pitää käyttää, kun kompostori jäähtyy liikaa ja tyhjennyksen jälkeen.

Ahosen kolme poikaa leikkii naapurinpoikien kanssa päivät pitkät pihalla. Välillä tulee pissahätä, mutta sitä varten ei leikeiltä ehti mennä sisään. Onneksi pihalta löytyy ämpäri johon pissata. Pissan Ahonen heittää pissan puutarhakompostiin saadakseen ravinteikkaampaa multaa. Tämä diili sopii kaikille osapuolille.

Leikkaa ruoho kunnon leikkurilla

1 Millainen ruohonleikkuri kannattaa ostaa?

Nurmikon pinta-alasta riippuu, kannattaako ostaa itsevetävä vai työnnettävä leikkuri.

2 Onko sillä väliä, ostaako muovi- vai metallirunkoisen leikkurin?

Muovirunkoinen on yhtä kestävä kuin metallirunkoinen. Ainoa haittapuoli muovirunkoisessa on se, että sen maalipinta ei kestä pitkään auringonpaistetta.

3 Millainen ruohonleikkurimoottori pitää valita?

Alle 500 neliön piha-alueella pärjää sähköleikkurilla. Jos pihalla on paljon istutuksia tai yli 500 neliötä nurmikkoa, kannattaa valita polttomoottori- tai akkuruohonleikkuri.

4 Minkälainen bensiini ruohonleikkuriin sopii?

Tavallinen 98-bensiini tai 4-tahtipienkonebensiini.

5 Miten ruohonleikkuria voi itse huoltaa?

Öljyn, terän, ilmansuodattimen ja sytytystulpan voi vaihtaa. Terän voi puhdistaa ruiskuttamalla vettä sinne, missä terä sijaitsee.

6 Kuinka usein terät pitää vaihtaa, ja voiko ne vaihtaa itse?

Terän voi vaihtaa itse. Terän vaihto kannattaa heti, jos se osuu kiveen tai muuhun kovaan.

7 Kuinka usein öljy pitää vaihtaa?

Valmistajan suositus on, että uutena ostetuille ruohonleikkureille tehdään sisäänajo. Eli viiden käyttötunnin jälkeen pitäisi vaihtaa ensimmäisen kerran öljyt. Sen jälkeen vaihtoväliksi riittää vuosi.

8 Minkä hintaisia leikkurit ovat?

Työnnettävät maksavat 100–300 euroa ja itsevetävät 300–600 euroa. Akkuliset maksavat 400–700 euroa.

Lähde: K-Raudan myyjä Matti Kukkonen

ANNIKA NUOTTO

kotitalousjätteille. ”Oikea määrä kuiviketta on kolmasosa biojätteen määrästä.”